SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPRENTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprenta, 2,289

ANY VIII NÚM. 2.384 — BARCELONA, DIMARS, 19 SETEMBRE DE 1911 — UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

La vaga dels diaris

Ahir varen publicarse tots els diaris de Barcelona fora de *La Publicidad, El Progreso* y EL POBLE CATALÀ. Els obrers de la nostra imprempta havien rebut orde de parar en el treball pera fer un acte de solidaritat amb els obrers de Bilbao, Saragossa, Valencia, Sevilla, Gijón y Coruña.

No podem arribar a compendre la eficacia ni la forsa d'una protesta que's limita casi exclusivament a fer plegar la publicació d'uns quants diaris republicans. Creiem, al contrari, que aquesta es una tàctica perfectament governamental. En temps de Narvàez y en el período de la repressió maurista els dèspotes feren lo mateix: suspenían la publicació dels diaris lliberals.

Nosaltres som partidaris de que se extengui la protesta contra la guerra que considerem injusta, inhumana y antipatriòtica. En el manifest de la U. F. N. R. y en el miting del Circo Barcelonès han fet els nostres homes manifestacions que sostenim amb tota honra.

Prò la veritat: no considerem llògic que's comensi aquí per lo que a tot arreu no ve fins al darrer extrem. Es indubtable que'ls diaris influeixen amb la seva prapaganda a encaminar els moviments d'opinió. Y no es comprensible y resulta contraprodent ofegar la veu dels diaris republicans, perquè'ls conservadors se'n emportin la gent cap allà ont vulguin.

Als nostres abonats els demanem que perdonin la nostra falta. Pera oposarnos a la vaga d'ahir hauriem tingut de seguir una conducta de violencia respecte als nostres treballadors, y això, apart de l'objecte y del poc èxit de la vaga, es contrari als nostres sentiments.

Davant del perill (1)

La ceguera dels monàrquics y la covardia den Canalejas estan a punt de portar al poble a la protesta airada. Al Nord, la vaga general s'escampa; a Saragossa, l'han declarada avui; a Màlaga les vagues se generalisen.

No se'n treu res de tancar els ulls a la realitat: el perill resta. Les noves del Marroc indignen fins a la gent pacífica. Perquè hi ha aquí una qüestió de resistencia moral. La gent se pregunta: ¿còm es que's van a córrer les contingencies de una guerra si la conciencia nacional no està disposada a sofrir amb viril resignació els sacrificis que'ns imposi? ¿Qui aguanta això si ve un desastre?

La mateixa conducta dels que manen demostra que no tenen fe en la franca manifestació de l'esperit nacional. No's dirigeixen al poble per parlarli de patriotisme: les seves paraules no tenen cap sentiment de fraternitat. No parlen més que pera amenassar: no volen saber res de manifestacions pacifistes; a cada punt repeteixen que estan disposats a ofegar en sang la veu honrada dels que no volen desangrar la patria amb una guerra estèril.

Aqueix matonisme governatiu no acredita virilitat ni noblesa de sentiments morals. El valor s'ostenta darrera de les baionetes de cent batallons. Quan se té a davant multituts desorganisades no es precisament valor, es una altra cosa. Si un dia han de respondre aquests homes dels seus actes davant d'una revolució triomfant, aleshores en parlarem del seu valor y de la dignitat del seu matonisme.

Del silenci d'una part de la nació volen deduirne que es partidaria de la guerra. Y diuen: si per cas s'origina una protesta, aquesta serà promoguda pels professionals de la revolta en profit dels republicans. Per això afegeixen que ofegaran en sang tota temptativa de protesta y pera ofendre els sentiments pacifistes y provocar la ira popular falsegen noticies, denuncien periòdics y amordassen al poble proibint els mitings en que s'hi vol fer propaganda contra la guerra.

Bé prou que ho veuran si ve un desastre que la nació no es partidaria de la guerra. Hi ha molts ciutadans ilusionats que volen obrir les ostres per conviccció y conquistar el Rif per una ocupació prudent y pacífica. Quan vegin que això es completament impossible, aquests ciutadans no voldran tenir cap culpa en la insensatesa del Govern que hagi esperat la derrota pera obrir els ulls.

La protesta va extenentse cada dia y prenent el caràcter d'una franca intervenció popular. Per segona vegada s'ha volgut dur a la guerra a la nació y no mès se senten clams de irada protesta. ¿Per què no fan manifestacions públiques, per què no celebren mitings els que són partidaris de la guerra? Així a l'últim sabriem qui són y els podriem comptar.

Avui encara el Govern se creu prou fort perquè no més una petita part d'Espanya s'ha llensat a la protesta activa. Si això s'exten, si hi ha prou prudencia per no ofegarho, ja veurem que diran aquests matons que practiquen el patriotisme passant per damunt dels drets constitucionals de l'home.

La campanya contra la guerra ha de continuar. No pot detenirnos la reflexió de que'ns trobem davant de l'enemic, perquè es evident que no està en disposició d'aprofitarse de la conciencia de les nostres opinions. Ha de continuar y s'ha d'extendre per tota Espanya.

Mentrestant, tinguem present que'l Govern ens vigila pera aprofitar qualsevol falta de prudencia. El seu matonisme ens revela quina ha de ser la nostra conducta. Li vindria molt bé an en Catalejas acabar això amb l'ofegament de dues o tres revoltes locals. Unes quantes presons, uns quants fusellaments, les baionetes pels carrers, vuitanta mil homes ben armats, deixiplinats contra les poques multituts ciutadanes que no tinguessin paciencia pera esperar, Heusaquí el seu ideal. Per això desafia y amenassa. Però precisament perquè es el seu ideal no pot ser el nostre.

(1) Aquest article estava escrit pera esser publicat el diumenge. Les condicions en les quals va ferse l'edició d'aquell dia impossibilitaren la seva oportuna publicació. De totes maneres, l'article conserva encara una gran oportunitat per no haver desaparegut les circumstancies que'l motivaren.

Pitjor que en Maura

En quín país estem? Som súbdits d'algún imperi mitg selvatge de l'interior de l'Assia, ont la voluntat del sobirà y dels seus ministres es única font de dret, o ciutadans d'un Estat constitucional, amb un règim de opinió pública y un sistema parlamentari?

La conducta del Govern y dels seus representants aquests dies es igual que si estessim en ple sistema absolutista. En Maura no havia arribat mai a lo que arriba aquest demócrata de llautó que's diu Canalejas. S'inventen complots revolucionaris; s'agafa a la gent, no per delictes que hagin comès, sinó que les autoritats suposen que podrien cometre; fets naturals de vaga se converteixen en delictes de sedició; convocar el poble a un miting contra la guerra es declarat delicte d'excitació a pertorbar la pau pública; la llei s'interpreta amb una arbitrarietat mai vista; y, per últim, s'inventa una ridícola conspiració a Barcelona pera justificar tots aquests actes indignes d'un Govern lliberal.

En Canalejas reedita en nova forma aquella mateixa infamia den La Cierva, suposant que'l moviment de protesta contra la guerra, l'any 1909, era un moviment separatista. Ara en Canalejas no pot dirho igual perquè'l moviment ha comensat fòra de Catalunya. Però hi ha cercat una variant que li pugui produir el mateix efecte. La conspiració inventada per en Canalejas y que deu haver descobert per orde superior vinguda de Madrid el governador de Barcelona, no es una conspiració separatista. Aquesta vegada's tracta d'un terrible complot revolucionari tramat per agents extrangers, amb or extranger, y, naturalment, amb fins antipatriòtics.

Sempre ha d'esser el patriotisme la tapadora dels mals Governs que exploten y arruinen la patria!

Desgraciadament pera'ls inventors d'aquesta conspiració ridícula, imaginada desde la Porta del Sol, hi ha un detall que tira per terra tota la grotesca fantasia. El Govern y els seus representants ho saben tot; que han vingut agents extrangers, que l'or extranger ha rajat a mans plenes, que'l comité revolucionari estava format per aquells agents y elements d'idees avansades espanyols; però, malgrat sapiguer tantes coses, malgrat poder comptar un per un tots els passos dels conspiradors, malgrat les agafades fetes, aquesta es l'hora que ni el Govern ni els seus representants poden presentarnos un sol de aquells terribles agents extrangers pera donar versemblansa a la seva invenció ridícula. Y tant poc que hauria costat trobar un «platiforo» que a bon preu volgués representar el paper d'agent revolucionari!

No: tota aquesta conspiració tramada de reial orde, podriem dir, ha sigut una comedia, una excusa buscada pera fer mans y mànegues de la llei, pera provar de detenir la protesta del poble contra la desatentada política aventurera del Govern a l'Africa.

No es l'or extranger, no són els agents extrangers els que encenen l'ira en el cor de les multituts hispàniques. Són les etzegallades d'aquests governs monàrquics que vessen estèrilment la sang y els diners del poble en terres d'Africa pera satisfer folles ambicions de bèliques conquestes.

Si els governs monàrquics dobleguen cortisanescament la voluntat als capricis d'una vanitosa follia imperialista, el poble no'n té l'ànima de cortisà y mai donará el seu beneplàcit an aquesta aventura africana que li endola la llar y li fa miserable la vida.

Es inútil que en Canalejas esqueixi les lleis inventant delictes que mai han existit y, sobrepujant el despotisme den Maura reprimeixi y castigui actes que estan encara pera cometre. Fassi lo que fassi la protesta covará latent en el cor del poble y qualsevol contingencia, qualsevol incident la farà esclatar amb formidable furia.

Són inútils els empresonaments, són inútils les repressions. No més una cosa podria apagar l'ira encesa en el cor del poble: que's rectifiqués la política d'aventura a l'Africa, que no's portessin els fills del poble a morir estèrilment en una guerra inútil, que no's consumissin les milionades del tresor pera satisfer ridícules follies imperialistes.

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100, Municipals, Obligacions Foment de Obres, Carbons Berga, Cotxes Automòbils, Ferrocarlis y altres, venciment 1 octubre.

L'agitació obrera a Barcelona

TRES DIES D'INQUIETUT -- INTENT DE VAGA GENERAL

Estava en la convicció de tothom que l'intensa agitació que fa temps remou les masses obreres de les regions industrials de Espanya trobaria a Catalunya y sobre tot a Barcelona fácil propagació.

Feia dies que la nostra prempsa reflexava aquesta inquietut. Tothom presagiava grans acontecimentes; les autoritats dominades pels mateixos pressentiments, ompliren els carrers de policia y de guarda civil y se disposaven, pera defensar el régim, puig creien veure en el moviment finalitats revolucionaries, a cridar als soldats.

Arribá l'hora, esclatá el moviment, peró resultá aquest, per causes que no pertoca esbrinar en un mer treball d'informació, tan feble, tan reduit, que bé podriem recordar aquelles paraules de Horaci: «Mons parturiens»...

Els nostres lectors podran convencersen si segueixen aquest historial de lo succeit durant els dies en que EL POBLE CATALÀ ha deixat d'arribar a les seves mans.

La nit del dissabte.-Incidents a les impremptes dels diaris

Potser el moviment fracassá per l'impaciencia d'uns quants que'l dissabte a la nit se trobaren reunits al Centre Obrer y s'anaren exaltant y «decretaren» el comensament immediat de la vaga general, amb la sospensió dels periódics per primera providencia.

Sortiren en grupus del Centre Obrer y se dirigeren cap a les impremptes a fer complir l'acord.

Un dels grupus, després de passar per les impremptes d'«El Progreso» y «El Liberal», molt aprop l'una de l'altra, vingueren a quarts de dotze a les de «La Tribuna» y EL POBLE CATALA, que estan de costat.

En la nostra, el grupu, que per cert no's presentá amb aquella correcció que fora deguda una Empresa que es de les quatre de Barcelona que té tot el seu personal associat, reclamá que'ls nostres operaris pleguessin immediatament assegurant que havien obtingut la conformetat dels demés diaris que havien visitat, com així era en efecte.

Els nostres operaris cessaren el treball immediatament, peró després a quarts de tres de la matinada sapiguerem, com deiem, que sols un diari compliria lo ofert al grupu y decidirem llensar al carrer la fulla que publicárem exclusivament amb lo compost pels nostres operaris en el moment que se'ls vingué a requerir al paro.

El mateix grupu que vingué a la nostra imprempta se dirigí a la del confrare «La Publicidad», alegant els mateixos arguments y obtenint de moment la sospensió dels treballs. Després el grupu volia dirigirse a «El Diluvio», peró fou disolt per la policia que enterat el governador de lo que ocorria, enviá a totes les impremptes dels diaris barcelonins.

Un altre grupu compost d'unes 23 persones se dirigí a la redacció y imprempta d'«El Noticiero Universal», que estava vigilada per una parella de policies. Segons sembla, el grupu entrá un xic violentment en l'estatge del confrare, tancant darrera de ells la porta, peró els guardes refets de la sorpresa aconseguiren obrirla y entrant a dintre procediren a la detenció de 18 dels que formaven el grupu. Els altres cinc aconseguiren fugir. Els detinguts, que no feren cap resistencia als agents, abandonaren al sortir, llensantles a terra y a darrera dels mobles onze armes de foc, tres blanques y una bona quantitat de càpsules.

Altre grupu s'encaminá a «La Vanguardia», peró abans d'arribarhi els sortí al pas la policia y els disolgué fácilment,

Finalment un altre grupu molt reduit visitá la redacció d'«El Diluvio», essent detinguts a la sortida per la policia dos del quatre o cinc que'l formaven.

El senyor Millan Astray primer y després la «harca» recorregueren les impremptes oferint a totes les empreses que volguessin forses suficients pera assegurar la llibertat del treball. Per teléfon, el senyor governador feu el mateix oferiment. Nosaltres, com es natural, no l'acceptárem...

Y no passá res més el dissabte a la nit. Ja veurem després l'explicació oficial d'aquells successos, donada pel governador.

La diada del diumenge. Miting sospés.-Més incidents a les impremptes

El diumenge es dia de festa natural. Per això poc s'hauria notat la vaga general si en el cas de haverla secundada tots els obrers.

Així es que pocs incidents ocorregueren diumenge. Al matí totes les botigues obriren continuant l'escandalós incompliment de la llei del descans dominical, que no saben o no volen fer respectar les nostres autoritats; les Rambles y el Passeig de Gracia oferiren el mateix aspecte de totes les festes y la pau y la tranquilitat foren completes a Barcelona. Y lo mateix a la tarde, amb la poca diferencia de les més nombroses botigues tancades, per concessió «generosa» dels amos, no pas perqué s'hi creguin obligats per la llei, que com totes, es en nostre país lletra morta.

L'única temensa que hi havia era de que poguessin ocórrer incidents en el miting que havia convocat la Confederació Nacional del Treball pera celebrarlo al teatre de la Marina de la Barceloneta.

El miting estava anunciat pera les deu, peró a dos quarts d'onze encara hi havien tancades les portes del teatre. Al jardí y al carrer s'esperava un grupu que no passaria d'unes 200 persones. Pels voltants hi havia algunes parelles de policia.

La comissió organisadora anava y venia, tenint breus conferencies amb l'administrador del teatre. Ens van dir que l'administració reclamava l'abonament previ del lloguer del local, y que la comissió, mancada de recursos, intentava, empró inútilment, convéncer al proprietari, oferintli posar safata a la porta.

Poc abans de les onze s'obriren les portes, peró va ser degut a que uns quants havien entrat per una finestra posterior y havien obert.

L'administració intranzigenta, segurament per haver rebut «indicacions» d'algú, reclamá al delegat del districte senyor Ortiz y aquest significá a la comissió que, sense l'autorisació de l'amo del local no's podia celebrar el miting.

Després de breu deliberació, un dels comissionats pujá a una llotja y digué:

—Companys: per circumstancies imprevistes no's pot celebrar l'acte anunciat. Que cadascú fassi el seu dever.

La concurrencia, aleshores unes 400 persones, no's mostrava gaire disposada a anarsen, peró després desallotjá de mica en mica el local amb tot orde.

A un quart de dotze el teatre era buid.

A la nit se repetiren els incidents de la nit anterior, davant d'algunes impremptes de diaris barcelonins. Allí ont tingué més importancia fou davant de la dels confrares «Diario del Comercio» y «Diario Mercantil», situada al carrer de Corts Catalanes, número 512. El grupu que aná a dita imprempta oferí resistencia, segons informes oficials, als agents de l'autoritat y a grans crits prodigá epitets denigrants pera els obrers de l'imprempta esmentada que no volgueren accedir a deixar llur treball. També s'efectuaren arrí, a conseqüencia de dits incidents, algunes detencions.

Jutge especial

«Estimant el Jutjat, seguí dient el senyor Portela als periodistes, que la denuncia formulada amb el meu comunicat, comprovada pels fets ocorreguts y els atestats formats, revestien excepcional gravetat, ha acordat l'empresonament del Comitè sediciós, y la Sala de govern el nomenament d'un jutge especial pera les causes que s'han comensat a instruir.»

El nomenament recaigué en el jutge del districte de la Barceloneta don Manuel Lardies.

Els detinguts

La nit del dissabte ho foren els següents:

Per la policia de la delegació de l'Audiencia: Ricard Die, Antoni Pena, Julià Anguera Matx, Alfred Oltra Castelló, Jaume Sangenís Doble, Josep Dalmau Bruch, Miquel Marín Aguado, Ricard Gomis Brisach, Pere Gomis Brisach, Antoni Arjó Navarrín, Ramón Espinal Vila, Estanislau Asan Gabriel, Benet Ribé Piñol, Vicens Velarte Pèrez, Lluis Requesens Esteva, Fonts Grabinet.—Total, 16 detinguts, tots en la redacció del confrare «El Noticiero Universal».

Els dos detinguts al sortir de la redacció de «El Diluvio» ho foren per la policia del districte de Llotja y se diuen: Pere Galileo y Robert Bueso Garau.

Els de la delegació del districte de l'Hospital varen detenir a Artur Fernàndez Maña, Emili Prado Fernàndez, Pere J. Gimeno Ballesteros, Higini Lòpez Carin y Felip de Villalba Peimador.—Total, 5.

Finalment, la secció especial practicá 7 detencions: 5 d'elles són les dels senyalats pel governador y pel fiscal com a individus del Comitè Revolucionari (?), o siguin: en Josep Negre, secretari general de «Solidaritat Obrera»; Antoni Salut Carrera, Francisco Miranda, Francisco Arnal y Lluis Bulff Quintana, tots ells significats sindicalistes. Els altres dos detinguts foren: en Rafel Avila, obrer també ben conegut y Jaume Coll Bronanza.

A més foren detinguts: a Vilafranca, ont fugí, Sever Julià, altre dels individus del famós Comitè, y a Barcelona, Marcelí Martín Ribera, que va anar a encarregar a la imprempta Palau, un tiratge de 6.000 exemplars d'una proclama «A los Revolucionarios españoles».

El Jutjat expedí diversos «exhortos» a Madrid, Bilbao y altres poblacions, reclamant la detenció de diversos individus que creu que sortiren de Barcelona pera anar a excitar als obrers d'altres llocs a secundar el moviment. Entre'ls reclamats hi figuraven en Cardenal y l'Herreros.

El dia d'ahir

Al matí

Diumenge a la nit les autoritats governatives tenien la convicció, potser més aviat la esperansa, de que amb les detencions efectuades el moviment havia fracassat y que la vaga general no arribaria a declarárse, encara que s'intentaria.

Y se confirmaren les seves esperanses. Ahir havia d'esclatar el «moviment» y de comensar el paro total, peró el nombre d'obrers que no treballaren fou tan petit que podia dir al mitgdia amb gran satisfacció el senyor Portela que alló no mereixia ni el nom de parodia de vaga general.

Aquesta impressió ja la reculliren les autoritats de bon matí a l'hora de comensar la feina en fábriques y tallers. A l'immensa majoria entraren els obrers, com de costum, amb tot orde y sense que demostressin cap estat d'agitació que fes témer que estaven disposats a plegar.

Segons els datos oficials tan sols quatre societats de les confederades, havien acordat en les reunions generals que celebraren diumenge, anar a la vaga. Les que ho acordaren foren la Societat de l'Art d'Imprimir, la de Aprestadors y Cilindraires, la dels Tintorers y la dels fundidors en ferro, de la Federació Metalúrgica recentment constituida.

Respecte dels fundidors en ferro, digué el senyor Portela que feia alguns dies tenia ja coneixement de la seva intenció. Segons digué el governador el dijous o divendres de la setmana passada dits obrers presentaren a llurs patrons una reclamació d'aument de jornal. Els patrons al rébrela els contestaren que's reunirien en la seva societat d'Industrials Mecánics y Metalaris, peró els obrers els replicaren que si abans del dilluns no havien accedit a la seva petició, se declararien en vaga. De la manera que ho digué el senyor Portela deixá entendre que lo dit pels fundidors no era més que un pretext pera secundar el moviment que's preparava pera ahir.

En quant als obrers de la Societat de l'Art d'Imprimir, no tots ells compliren l'acord pres per la seva societat. Solament en algunes impremptes particulars plegaren; en quant als associats empleats en la confecció de diaris, els de nostre confrare «El Liberal» no devien pas complir l'acord per quant l'esmentat diari publicá ahir matí la seva acostumada edició.

Els diaris que no sortiren foren «La Prensa» (aquest no sabem per qué, puig no sols no té obrers associats, sinó que sosté una lluita amb la Societat de l'Art d'Imprimir), «La Publicidad», «El Progreso» y EL POBLE CATALÀ.

La vaga no s'extengué més que als oficis que l'havien acordada. A quarts de set del matí el governador y el quefe superior de la policia recorregueren en automóbil la ciutat y els seus afores, convencentse de que arreu s'efectuava el treball normalment.

Les comissions d'obrers nomenades pera fer complir el paro comensaren a recórrer les fábriques obtenint en algunes barriades forsa éxit. Així nosaltres podem afirmar resoltament, en contra de tot lo que diguin els informes oficials que a la barriada del Poble Nou y Sant Martí en totes les fábriques del ram d'aigua, no's treballá, com tampoc treballaren cap dels obrers associats dels demés oficis. El nombre de vaguistes en dita barriada fou important.

A Sant Andreu, en cambi, no feren vaga més que'ls paletes. En les demés barriades, Sans, Gracia, etc., y en l'interior de la ciutat sí que no's remarcá pera res la vaga.

De tots modos, es irrissori el cálcul facilitat pel governador del nombre de vaguistes. Segons ell, no foren més que 306! abans de l'hora d'esmorzar.

Acabat l'esmorzar, segons reconeixen els mateixos informes oficials, el paro s'extengué un xic més. Peró els datos que'l governador doná als periodistes a la una del mitgdia no feien pujar més que a 906 el nombre de vaguistes. «Ja ho veuen si es insignificant—deia el governador.—Ni el 1 per 100 *del total de la massa obrera barcelonina*».

Senyor Portela! Se pot esser optimista, peró no tant!...

D'incidents ocorreguts no se'n tenia noticia de gaires, y encara d'escassa importancia. Tots ells eren sobre suposades coaccions. A l'interior de la ciutat no més se tenia noticia d'uns ocorreguts als carrers de la Riereta y Barbará. En una fábrica de calsat situada en el primer de dits carrers s'hi presentaren tres obrers a invitar als de la casa a plegar, essent detinguts per la policia. També ho foren altres quatre que's presentaren amb la mateixa exigencia en una fábrica de formes de sabata del carrer de Barbará. A l'esser portats a la delegació del Paralel, un d'ells a l'esser al carrer de les Tapies se negá a seguir caminant, encarantse amb els guardes que'l duien. Hi corregué la guarda civil y també s'esbravá amb aquesta. A la delegació fou registrat ocupántseli un punyal.

Es difícil donar el nombre ni exacte ni probable dels que feren vaga y dels establiments parats ahir. Perqué'ls datos oficials afirmem rodonament que són falsos. A les barriades de Sant Martí y Poble Nou no més, el nombre de vaguistes era triple o quádruple que'l major donat pel senyor Portela als periodistes.

El total de les detencions practicades ahir matí, en els incidents ocorreguts, fou de 32. An alguns, segons digué el governador, se'ls reculliren armes, oposant també diversos resistencia a l'autoritat.

El senyor Portela no digué els noms de tots els 32 detinguts. Dels que'l facilitá, el més conegut es el del sindicalista Salvador Seguí (a) Noi de Sucre.

També fou detingut, peró no ahir, sinó abans d'anit, al tornar de Bilbao, el conegut ácrata Tomás Herreros.

Segons el governador quasi tots els demés detinguts són també ácrates o anarquistes.

De rumors «greus» ne corregueren molts, peró cap tingué confirmació oficial. Així es que no'n volem recullir cap.

Tampoc volem descriure les precaucions preses per les autoritats. Basti dir que no se quedá ni un policia ni un guarda civil a casa. Es lo que'ns deia un pobre guarda de seguretat: — Densá dels successos del «Numancia», que fem casi diariament 18 hores de servei!

Se'ns assegura també que alguns policies aquests darrers dies, al corre els insistents rumors de que s'apropaven greus successos que podien reproduir la setmana sagnanta del juliol de 1909, se donaren de baixa del cos.

Amb motiu y relacionades amb les «circunstancies» de la diada, el governador rebé nombrosíssimes visites. Deixem apart les dels quefes dels diferents cossos armats de que disposa la autoritat governativa, perqué aquells entraven y sortien constantment de conferenciar amb el senyor Portela.

Entre les visites esmentarem les dels senyors Sedó, president del F. del T. N. y Maristany, de la Cambra de Comers, que anaren a felicitarlo per les mides preses y a expressarli la seva satisfacció perqué no s'hagués pertorbat l'orde; el senador senyor Forgas, el diputat Emiliá Iglesias, que aná a demanarli la llibertat dels detinguts; els senyors Foronda y Monegal (don Josep M.ª), el senyor Cardenal, inspector dels ferrocarrils de M. a S. y a A. y el marqués de Marianao.

L'arcalde, que deien que estava malalt, va dirli que estava disposat a possessionarse tot seguit novament de l'arcaldia si la salut pública o l'orde públic ho feien precís. El senyor Portela diu que li contestá que no perillant ni l'una ni l'altre, se'n podia entornar tranquilament a... Cambrils. Y así sembla que ho farà el marqués.

També celebrá una conferencia amb el governador nostre director don Pere Corominas. El senyor Corominas no sols aná a demanar al governador la llibertat dels detinguts de resultes dels successos del matí y del dissabte a la nit, sinó que manifestá al representant del Govern la seva extranyesa y li anunciá la seva protesta si's persistía en l'actual actitut, sobre la calificació que sembla que's vol donar als fets ocorreguts, pera aumentar la responsabilitat penal dels detinguts. El senyor Corominas feu veure al senyor Portela que totes aquestes causes que se califiquen de sedició, menasses, atentats, etcétera, tot lo més cauen dintre de la llei de Vagues y Coalicions de l'any 1909, aplicable pels jutjats municipals.

El senyor Corominas s'interessá també molt especialment per la llibertat del correctíssim propagandista socialista Josep Comaposada, detingut a Sabadell per una veritable arbitrarietat.

Visita de don Pere Corominas

Nostre director, el diputat per Barcelona don Pere Corominas, visitá ahir al matí a l'arcalde, pera oferírseli en aquests moments d'intranquilitat ciutadana.

L'arcalde agraí a nostre director l'atenció y la finesa.

A la tarde

En igual estat

Després de dinar, a l'hora de reanusar el treball, se pogué veure que l'extensió del moviment no sofria variació considerable.

Si be en algunes cases, com l'imprempta Ramírez y en l'ebanisteria Rivas, del carrer de Concell de Cent, els obrers tornaren al treball, en altres plegaren, com en una fábrica del districte de l'Universitat.

A les barriades del Clot y Poble Nou el paro fou també tan important com al matí. En nombrosos tallers metalúrgics y en la majoria de les fábriques d'aprestos, malgrat tots els informes oficials, no's treballá.

Se practicaren durant la tarde dotze detencions més, que afegides a les 32 del matí fan arribar a 44 el nombre total de detinguts durant el dia d'ahir. An aquests 44 s'hi poden afegir els 32 detinguts entre'l dissabte y el diumenge y tindrem els 76 que a conseqüencia de l'actual agitació estan processats y empresonats tots a la Model, per orde del jutge especial senyor Lardies.

L'impressió oficial de la tarde fou de que el moviment havia encara disminuit.

«Jo jutjo, ens digué el senyor Portela a la nit, que ha terminat, si no venen successos nous d'un altre orde. De tots modos no's disminuiran les precaucions preses.»

Manifestá també'l governador que l'havia *visitat a la tarde una comissió de patrons del ram d'aigua a agrair les mides que havia pres el governador pera garantir la llibertat del treball.* Els comissionats li manifestaren que s'havien reunit tots els patrons en la llur societat, acordant obrir demá (avui) totes les fábriques.

Al matí l'havien visitat també una comissió de patrons carreters, també pera felicitarlo per haver assegurat l'orde.

El senyor Portela, parlant sobre això, digué que a qui cabia elogiar més per la seva conducta sensata, es als obrers. Els patrons hi tenen una mena d'obligació, digué'l senyor Portela, en cooperar a l'esfors de l'autoritat pera mantenir un orde que asseguri la llibertat del treball, así es que són més d'elogiar els obrers.

Manifestá també'l senyor Portela que'l jutge especial havia ordenat la detenció y processament de tots els individus de la Junta directiva de la societat de l'Art d'Imprimir.

Datos oficials

A la Comandancia de la guarda municipal se feu una llista dels establiments en els quals totalment o parcialment s'havien declarat en vaga els obrers, y eren els que segueixen:

Tintoreria, carrer de l'Olm, 21; caldereria, Vila Vilá, 33; tintoreria, Pujadas, 126 (S. M.); fábrica d'aprestos, Pujadas, 140 (S. M.); tintoreria, Independencia, 163; fábriques de calsat dels carrers de Cerdeña, Llull y Pallás, 47: fundició, Pujadas, 97; tintoreria, carrer de Sicilia; fábrica de blanqueig, Villena, 58; fundició de ferro, Ter, 10; idem idem, Independencia, 35; idem idem, Peligro y Venus (Gracia); imprempta Ramírez, Córcega; papeleria, Passatge de la Pau: fundició de ferro, Bailén, 83; fábrica de barrets, Radas, 24; fábrica de puntes de París, Parlament; fundició de ferro, passeig de la Creu Cuberta; fábrica de calsat, Aragó, 382; fábrica d'objectes de plom, Diputació, 394; fábrica de blanqueig y aprestos, plassa de l'Unió; fábrica de velluts, carrer de Curtidors; tintoreria, Ali Bey y Castillejos; idem idem, Major del Taulat, 127; fábrica d'aprestos, Pallars, 58; fundició de ferro, Villarroel, 45; fábrica de calsat, Sepúlveda, 179; tintoreries, Galceran Marquet, 24 y Independencia, 88; lampisteria, Olm, 6 maquinaria marítima, Carreras, 2; caldereria, Piqué, 15, y fusteria, Aurora, 16.

Segons els datos donats per un confrare d'anit, recullits personalment per sos redactors, el nombre de vaguistes arribaven a uns 1,800, es a dir, el doble dels datos proporcionats pel senyor Portela.

El senyor Comaposada

Continuant les seves gestions pera aconseguir la llibertat del distingit propagandista socialista don Josep Comaposada, nostre director don Pere Corominas, ahir a la tarde, després de visitar al governador civil amb el mateix objecte, va anar a Sabadell, en la presó de qual ciutat continúa encara detingut l'entusiasta defensor de la conjunció republicana socialista.

Tot seguit d'haver arribat a la ciutat del Vallés el senyor Corominas, se dirigí al Jutjat enterantse detalladament de les diligencies instruides contra el senyor Comaposada y solicitant després visitar an aquest, petició a la qual hi accediren els funcionaris judicials.

L'entrevista entre'ls senyors Comaposada y Corominas fou cordialíssima y d'alguna extensió.

Podem dir que la detenció del senyor Comaposada es absolutament, escandalosament arbitraria, tant que'l Jutjat no ha trobat motiu pera decretar el processament del popular orador socialista. Per lo tant afirmem rodonament no esser certa la noticia donada dissabte al vespre als periodistes pel governador civil senyor Portela de que'l senyor Comaposada havia estat processat per

haverse sabut positivament que anava a provocar desordes públics a Sabadell.

Res més lluny d'això. El senyor Comaposada anava per afers particulars a Sabadell, com sovintment ho fa, quan a la mateixa estació fou requerit per uns agents de vigilancia a seguirlos, com ho feu sense oferir resistencia a Ca la Vila ont permanesqué, sotmés a detenció merament policiaca, fins a les onze del matí del dissabte. An aquesta hora el jutge de Sabadell decretá aute de detenció judicial del senyor Comaposada, qual detenció, com es sabut, no permet la Constitució que passi de 72 hores.

Aquest terme's compleix avui a la hora dita del matí, tenint la convicció el senyor Comaposada, com la tenim nosaltres, de que será posat en llibertat perqué cap motiu fonamentat ni sisquera cap indici hi ha de la suposada culpabilitat del senyor Comaposada

Amb satisfacció donem aquestes noves als molts que s'han interessat per la llibertat del prestigiós obrer y eloqüent orador de la conjunció republicana socialista.

El senyor Corominas retorná a quarts de nou del vespre, essent saludat abans de sortir de Sabadell per gran nombre de correligionaris que s'enteraren de la curta estada de nostre director en l'hermosa ciutat vallesana.

Procés general

El jutge especial ha ordenat la formació d'un procés general amb totes les causes motivades pels successos d'aquests dies.

Sembla que servirá d'encapsalament al sumari una denuncia del fiscal contra totes les societats tant polítiques com obreres que han realisat y projectaven realisar actes contra la guerra y que s'hi afegiran també les denuncies sofertes per «El Progreso» y EL POBLE CATALA. Ni en temps den Maura!...

El senyor Lardies y el secretari judicial senyor Culebras tot ahir permanesqueren al Palau de Justicia rebent declaració als nombrosos detinguts amb motiu de l'intent de vaga general.

Altres detalls

Prop del mitgdia d'ahir uns quants comissionats de l'«Arte de Imprimir» se personaren a l'imprempta den Tasso, demanant que'ls operaris secundessin la vaga.

Rebé als comissionats el regent de la casa, qui resoltament se negà a accedir a lo que li demanaven.

Insistiren els comissionats y aleshores se presentà la forsa pública disolguent els grupus.

Per la tarde se repetiren els fets, sense que als tallers den Tasso se deixés de treballar.

—Per exercir coacció, a les vuit del matí, en el taller de sabateria de la casa número 35 del carrer de la Rierera, foren detinguts Guillem Benito Martínez, Eugeni Cuesta Seco y Rafel Herrero Balaguer. Al carrer de Sugrañes insultaren a un guarda, Conrad Beltràn, Santiago Mercader y Joan Mercader, obrers metalúrgics que pretenien exercir coaccions.

Lluis Laboria Sampere, de 17 anys, fou detingut per un cabo de la guarda civil, per capitanejar un grupu en el passeig de Sant Joan, que feia parar fàbriques. També fou detingut Vicens Salvador Costas al sortir de la fàbrica de don Joan Torres, situada al carrer de Luchana, número 34, per coaccions també.

Una comissió de vaguistes se presentà al matí a les obres que s'estan fent al Palau de la Generalitat recomanant als obrers que hi treballen que secundessin la vaga. Alguns hi accediren, però la majoria s'hi negaren.

—Ahir al vespre encara hi havien 32 detinguts al Palau de Justicia.

Fora de Barcelona

Les noticies que tenia el governador eren de que en el reste de la provincia tampoc havia pres extensió el moviment obrer.

Al mitgdia havia rebut telegrames de Vilanova, Calella, Sabadell y Terrassa, dientli que la tranquilitat era absoluta.

L'arcalde de Badalona li telegrafiá demanantli un delegat.

El de Sabadell, al vespre, li comunicá que a la tarde havien plegat forsosament dues fàbriques entre elles la de Gorina y que s'havia format, a la Rambla, un grupu nombrós d'obrers comentant apassionadament la jornada y tenint d'esser disolt per la forsa pública.

De les demés poblacions no tenia noticies que rectifiquessin les del matí satisfactories.

—Del Baix Empordà se va rebre un telegrama oficial dient que la tranquilitat era absoluta en tota aquella comarca suru-tapera.

—També tenia noticies el governador de que a Valencia, després de declararse l'estat de seti, s'havia restablert la tranquilitat y que a Bilbao la cosa anava de baixa. No creiem necessari dir a nostres lectors que són noticies oficials, que deuen ser tan verídiques com les facilitades per les autoritats de Barcelona.

Junta Municipal de la U. F. N. R.

En el Círcol Republicá de la plassa del Teatre se constituí anit la nova Junta Municipal d'U. F. N. R.

El senyor Roig Armengol, de la Junta que ha cessat, doná possessió als nous nomenats

La Junta nomená la seva taula amb les seguents persones: don Francisco Layret, president; don Trinitat Monegal, vispresident; don Martí Matons, caixer, y don Xavier Gambús y don Josep M.ª Mallafré, secretaris.

Ademés, la Junta Municipal donant compliment a l'acord de l'Assamblea celebrada el diumenge, nomená un comité que tindrá a son cárreg l'organisació y direcció de les vinentes eleccions municipals, y el qual quedá constituit pels senyors don Francisco Layret, don Pere Corominas, don Ramon Roig Armengol, don Joaquim Lluhí y don Conrad Roure.

Acordá la Junta que'ls vocals delegats de districte convoquin y constitueixin immediatament les juntes de districte y reunirse en ple el primer y el tercer dimecres de cada mes, en el local que la taula designi.

ESPECTACLES

TIVOLI. — Avui, dimars, a les nou de la nit, quinta funció de la temporada de circo eqüestre, per la nova companyia internacional eqüestre, acrobàtica, musical y còmica, dirigida per monsieur CHEVALIER F. CHARLES.

Debuts, Debuts, Debuts

Blanche de Paunnac

«Tableaux vivants en relief»

Les Chernon's

extraordinaris barristes còmics. — Detalls per cartella.

Teatre Novetats

Companyia còmic-lírica dirigida pel primer actor **Emili Duval** y els mestres concertadors Maties Puchades y Vicens Pellicer, de la que formen part les primeres tiples

PILAR MARTÍ y SOFIA PALACIOS

Inauguració de la temporada de 1911 a 1912, dissabte, 23 de setembre, amb l'estrena de

El viaje de la vida

Queda obert l'abonament per series de 30 funcions. Details en l'administració del teatre.

TEATRE CÓMIC

Funció en honor de PEP VIÑAS

Avui, dimars, nit, a dos quarts de dèu. Entrada, 35 cèntims. Programa exquisit: primer, «El chiquillo»: segon, l'èxit grandiós (2 actes), «Gente menuda», grans ovacions a la cada dia més popular cansó de la Serafina; tercer, reestrena, «La gente seria», per la Montoro y Pep Viñas.—Divendres, 22, funció en honor d'Angelina Vilar y despedida de la companyia.

Teatre Apolo

Gran companyia còmic-dramàtica, dirigida pel primer actor don Miquel Rojas, de la que forma part la primera actriu donya Dolors Puchol, y l'altra primer actor don Emili Perelló.—Dissabte, 23 de setembre, debut amb el drama en cinc actes,

Cyrano de Bergerac

decorat exprofés, vestuari especial. — Se despatxa a comptaduria de tres a cinc tarde y de nou a onze nit.

SATURNO PARQUE

Obert de tres a vuit tarde y de nou a una nit, Urals y sports moderns. Centre agradabilissim pera'l món elegant, amenisat per bandes militars.—Avui, sessions de cinematògraf. General, 15 cèntims; preferencia, 20.—Avui, tarde y nit, sardanes per la copla empordanesa «Nova Armonia», de La Bisbal.—Tir de colom y perdiu únic a Barcelona.—Grans FESTES pera la SETMANA DE LA MERCÈ: concurs de TRAQUES y FOCS AERIS, SARDANES y altres festeigs. El programa se reparteix tots els dies a la porta d'entrada.

LA RABASSADA

Hotel-Restaurant

Obert dia y nit.—Gabinets particulars. Cuina de primera. — Servei a la Carta y

Coberts desde 5 pessetes

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Bowling Allays Cake Walk, Casa encantada, Palau de cristall' Palau de la rialla, Passeigs, etc.

Entrada, 0'50 ptes. amb dret a escullir una atracció.

Casino particular -- Joes varis

RESTAURANT DE LUXE

Servei a la gran carta.—«Chef» de París. Concerts diaris per la

ORQUESTRA DE TZIGANES

Tramvia directe desde'l Tibidabo a LA RABASSADA. Carruatges desde'l Tibidabo a LA RABASSADA

Concerts

Gran Eden Concert

Music-Hall Parisien — Unic a Barcelona. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de 4; nit, a dos quarts de 10: Gran espectacle de varietats.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Tots els dies, tarde y nit, GRAN TROUPE DE VARIETÉES. — SARSUELETES COMIQUES Restaurant a la carta. Servei de 1.er orde, dia y nit

Cinematógrafs

SALA MERCE

Reobertura el dijous, 21

Gran Saló Doré

Avui, dimars, programa de pelícoles, entre elles

EL BANDIDO ZIGOMAR

Gran succès de les atraccions

Ariset

musical excèntric de gran broma

Frosso

el problema ¿home o ninot?

EXIT EXIT **Geo de Lemont** EXIT EXIT

ilusionista.

DEBUT DEBUT **Les Otilef** DEBUT DEBUT

jongleurs modernes

Demà, debut STARY MAXIMOW.—Sempre contínus debuts. Al Doré tot Barcelona

DIORAMA

Grandiós éxit de les pelícoles:

La vida tal como es

ó La mancha del pasado

La muñeca japonesa

2 ESTRENES AVUI, 2

El hijo del presidiario

Por una paja

IDEAL CINE

Corts, 605 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

Avui, dimars, dia de moda,

La mancha del pasado

(1,000 metres)

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Les desventures del pobre Iglesias

El pobre Emiliá Iglesias portava un manament imperatiu del seu senyor don Alexandre Lerroux. Era compromís que cap veu protestés, que cap bras s'aixequés, que cap revólver fes sentir el seu soroll en la pau imperial del Paralel, y com sigui que alguns joves habien arribat fins a imposarse violentament dintre de la mateixa redacció d'«El Progreso», el senyor Iglesias, deixá les delicies de Sant Sebastián pera imposar silenci a les boques lerrouxistes y fer de má de policia sobre les mans inquietes dels seus correligionaris. Per si no hi havia prou guardia civil, l'Emiliá Iglesias venia a imposar l'autoritat del quefe suprem, pera que l'odi a la monarquia no arribés al carrer en forma violenta.

L'Iglesias va reunir als significats en la Casa del Poble. Allí va repetir els poders que portava de l'amo: la vaga era antipatriótica. Abans que revolucionaris, abans que republicans, era precís mostrarse com a patriotes. Lo mateix que hauria dit en Canalejas o un tinent de seguretat. Peró en la Casa del Poble hi ha encara entre'ls anónims, entre la massa, qui te ánima de republicá; y davant de les paraules cíniques, amb flaire de ministeri de la Governació, de l'Iglesias, se va indignar. Se sentiren crits de covard! venut! traidor! y fins de mateulo! Era un tros de poble enganyat, de radicals als quals se'ls hi manava fer traició als seus germans de Bilbao, Saragossa y Valencia, y, naturalment, se resistien y apostrofaven al que venia a recomanar calma, servint an en Canalejas, després de recórrer, com un turista aburgesat, les platges del Nord.

L'Iglesias ha estat insultat y menassat, peró no n'hi ha prou amb aixó. Ell, essent un covard, ha predicat la revolució; ell, venut an en Canalejas, ha vingut, en horas de guerra, a predicar pau. Ell ha contribuit a que Barcelona, d'una manera o altre, se manifestés contra la guerra y a favor dels vaguistes de Bilbao.

Peró nosaltres no devem immiscuirnos en aquest plet, exclusivament dels radicals. Ell desautorisá la vaga; ell se posá al costat del governador, peró mentrestant uns quants joves radicals tracten de passar la frontera.

Traidor l'Iglesias y traidor en Lerroux. Veurem ara si els radicals s'acontenten amb quatre crits llensats contra l'Iglesias.

Peró aquest se'n riurá de tot. Ell ha aprés amb en Lerroux que l'orgull y el despreci són els millors escuts contra el remat que'ls segueix. Seguirá actuant de capdill, de valent, d'orador de multituts revolucionaries. Tot lo més se sentirá a dir covard! o traidor! Peró, com que ja hi está tan acostumat, no'n fará cas.

Els conflictes del treball

Aumenta l'agitació obrera. -- Les vagues van extenentse

(Conferencia telefónica)

Madrid, 18, 5'15 tarde

Vaga general a la Coruña

Coruña. — S'ha celebrat amb extraordinaria concurrencia l'assamblea magna convocada pels obrers.

Hi han concorregut representants de totes les societats obreres de la Coruña.

Comensat l'acte s'ha donat compte del moviment obrer a Asturies, Biscaia y Saragossa, que s'extendrá a altres poblacions.

El president ha manifestat que era precís que Coruña obrera se sumés a la protesta.

Per unanimitat s'ha acordat la vaga general durant el dilluns y dimars, y celebrar nova assamblea el dimecres, per si les circunstancies aconsellessin la seva continuació per temps indefinit.

Desde demà, doncs, se paralisaran els treballs en totes les fàbriques y tallers.

Tampoc se publicaran periòdics perquè'ls tipògrafs són els més entusiastes en la protesta.

De Cádiz

Cádiz.—La matinada anterior se declararen en vaga alguns obrers de la Cooperativa de fabricació de pa.

Els obrers empleats en l'enderroc de les muralles s'han declarat en vaga.

Gestionen que'ls secundin els descarregadors del port.

Les autoritats adopten mides.

De Valencia

Valencia. — A la reunió celebrada per les societats obreres en que s'ha acordat la Federació local, hi han assistit 20 societats.

No s'han ocupat de la situació dels pintors murals ni de la vaga de Bilbao.

Per més que's treu importancia an aquesta reunió, s'assegura que s'ha acordat la vaga general pera demá.

Madrid, 18, 6'15 tarde

El decret de sospensió de garanties. - Noticies oficials de les vagues.-A Valencia uns 2,000 obrers intenten fer barricades. L'aspecte de la població

S'assegura que'l senyor Canalejas té ja en el seu poder firmat el decret de sospensió de les garanties constitucionals en tot Espanya, pera aplicarlo en el moment que ho cregui oportú.

Les noticies que avui té'l Govern del curs dels successos són un xic més optimistes. Això podria fer que'l senyor Canalejas se resistís a portar a la pràctica tan extrema mida.

Les darres noticies oficials de Valencia són més tranquilisadores.

També són millors les noticies de tot Espanya.

Creu el Govern que amb la detenció del Comitè revolucionari de Barcelona y amb els descobriments fets per la policia d'investigació, que han posat en poder del Govern els secrets de la revolució, se troba el poder públic en condicions pera fer fracassar els propòsits dels revolucionaris.

De Valencia diuen que uns 1,500 o 2,000 obrers han intentat fer barricades als carrers, però la sola presencia de la forsa pública ha evitat que portessin a la pràctica els seus propòsits.

La població, segons ha dit el ministre de la Governació, està completament divorciada del moviment revolucionari. Hi ha tranquilitat absoluta; els carrers estan animats, els tramvies circulen, les botigues estan obertes y el capità general ha passejat pels carrers cèntrics de Valencia.

Ha mort aquest matí a Saragossa un dels ferits en la colissió d'anit.

S'ha negat a rebre'ls auxilis espirituals.

A Sevilla s'han verificat algunes coaccions.

De Badajoz y de Cádiz les noticies que té'l Govern acusen tranquilitat.

Al Casino Radical

En els balcons del Casino Radical de Madrid s'ha colocat aquest matí una pissarra donant compte al públic dels successos de Saragossa, y desseguida una altra participant els de Valencia, segons els informes del senyor Canalejas.

Complint ordes de la quefatura de policia han sigut retirades perqué l'aglomeració de gent davant del Casino Radical impedia la circulació pel carrer del Príncipe, que es una de les més concorregudes y céntriques de Madrid.

Conferencies detingudes?

Les conferencies telegráfiques de Barcelona pera alguns periódics radicals, sembla que han sigut detingudes per la censura.

Noves de Governació

El ministre de la Governació ha manifestat que a Alacant, Almería, Castelló, Girona, Guipúzcoa, Santander, Tarragona, Valladolid, Leon y Badajoz regnava tranquilitat completa.

A Cádiz s'han declarat en vaga els obrers del moll y de les muralles, demanant rebaixa d'hores.

Els contractistes no hi accedeixen.

A Sevilla un grupu de vaguistes ha intentat impedir la sortida de trens y tallar el telégraf, sense conseguirho.

El ferrocarril de Cullera a Valencia ha sigut tallat.

Respecte als successos de Barcelona, ha dit el senyor Canalejas que la conexió que'ls seus autors tinguin amb altres elements se podrá deduir del resultat dels registres practicats.

S'han trobat algunes cartes de Valencia, peró són tan vagues que no pot derivarse res en concret.

En fi: aquestes coses estan subjectes a sumaria y no convé parlarne ara.

Madrid, 18, 9 nit

De Saragossa

Saragossa. — A primeres hores del matí ha aparescut la guarda civil distribuida en els punts estratégics y especialment en els voltants del punt en que's desenrotllaren anit els successos.

En alguns tallers se treballa; peró ont hi havia nuclis obrers, no.

La població ofereix son aspecte normal.

Els tramvies circulen com d'ordinari; les tendes estan obertes y el públic tranzita pels carrers comentant els successos.

En els afores de la ciutat hi ha algunes patrulles y la plassa de la Constitució y el Coso se veuen molt concorreguts.

Ha sigut nomenat jutge especial el magistrat senyor Robles.

L'enérgica repressió d'anit ha influit molt en la tranquilitat que avui s'observa.

Les precaucions adoptades per l'autoritat han sigut eficasses.

Ha mort aquest matí Valero Sales, que havia rebut 5 trets.

El mort en el carrer del Perro se deia Francisco Alvarez, president de la societat de picapedrers.

El governador ha proibit tota classe de mitings y reunions.

Han sigut detinguts l'agitadora Teresa Claramunt y el secretari de la societat del ram de construccions, nomenat Pons.

Continuen els registres.

De Valencia.-La vaga general. -- Greus successos. - Morts y ferits

Valencia. — Aquesta matinada arribaren més forses de la guarda civil.

Amanesqué'l dia tranquil.

A primera hora els obrers de diferents oficis foren, com de costum, al taller o fábrica.

També a la matinada arribaren de les hortes dels voltants els venedors de fruites y verdures, llet y ous, ocupant els seus puestos en el mercat.

Tot el comers aparegué amb les portes obertes, notantse la concorrencia de'ls hortans que després de feta la venda anaven a comprar les coses que necessitaven, abans de tornar a la seva barraca en el camp.

Poc a poc, uns subjectes solts, després grupus petits, que anaven creixent, se posaven en les portes de fábriques y tallers, y aprofitant el descans dels operaris pera esmorzar, els instaven a abandonar el treball pera declarar la vaga general.

Apenes si trobaren resistencia en la majoria dels llocs.

Els obrers s'afanyaven a deixar el treball y comensaren a engrandirse'ls grupus ambulants que recorrien el recinte de la ciutat, donant l'orde del paro.

En alguns tallers els obrers no s'adheriren de moment, peró a l'entrar en l'interior dels locals comissions de vaguistes se prestaven a acatar l'orde, deixant les seves tasques.

Després d'esmorzar y reanusat el treball, ja havien paralisat nombrosos tallers, que a l'hora de dinar foren la majoria, perqué molts treballadors s'enteraren allavors de lo ocorregut.

An aquesta hora els grupus formats en els carrers aumentaven per moments.

Durant tota la nit en el Govern civil se circularen ordes pera que la vigilancia fos completa.

Els carrers més importants eren recorreguts per fortes patrulles de la guarda civil, qun desitacament se trobava establert en els punts estratégics.

També's veien pels carrers totes les forses de seguretat armades amb carrabina.

Els tramvies circulaven desde primera hora, portant en la plataforma forses de policia y de la guarda civil.

També hi havia retens de forsa pública en algunes fábriques que ho solicitaren.

Aquests retens impediren que'ls grupus de vaguistes que an aquestes hores invitaven al paro, poguessin aproparse.

Per la plassa de la Verge, plena de grupus petits, passá un tramvia, que fou rebut amb crits y xiulets.

Una pedra, llensada no se sab per qui, trencá un cristall.

Desseguida caigué sobre'l tramvia una veritable pluja de pedres.

Els guardes civils que anaven a la plataforma, amb la cooperació d'altres que arribaren, intentaren inútilment disoldre'ls grupus.

Agotats els procediments pacífics, carregaren, conseguint disoldrels.

Els civils, després dels tocs d'atenció, dispararen a l'aire, donant una nova cárrega y ocupant les entrades del carrer.

Els obrers fugiren en totes direccions.

En la fugida caigué a terra un noi, produintse una espantosa ferida al cap.

A la Granvia hi hagué altres incidents.

Donaren una cárrega els de seguretat y en la batussa resultá ferit un jove.

Molts vaguistes anaren a refugiarse als carrers de Flassaders y Calabazas, que formen una creu.

Ambdues vies són molt estretes y tenen l'adoquinat aixecat pera substituirlo per assalt.

En elles hi abunden els munts de grava, pedres y adoquins.

Com la permanencia dels grupus allí podia ser molt perillosa, els civils penetraren a la carrera pera desallotjarlos, rebent una pluja de pedres, peró conseguint fer fugir als vaguistes.

La gent corria pels carrers esverada, donant crits y posant en commoció al veinat.

Apenes comensaren els incidents anaren tancantse les botigues.

Alguns tenien mitja porta tancada.

A les dotze quasi tots els establiments del centre estaven tancats.

En cambi en els carrers extrems, nont la tranquilitat es relativa, les botigues permaneixen obertes.

En diferents tallers han sigut detinguts quinze vaguistes que s'han significat en els actes de coacció.

Un d'ells, el jove Vicens Aznar, pulidor, ha sigut entregat a l'autoritat perqué se'l vegé agredir amb pedres a la guarda civil.

Desde que comensá l'agitació la Casa del Poble estava plena de gom a gom.

Constantment entraven y sortien els socis en petits grupus, comentant les noves que's rebien.

El tramvia entre Valencia y Catarroja tingué que sospendre la circulació perqué a la via hi havien colocat els vaguistes un carro atravessat, carregat de pedres.

Avisats els civils acudiren ràpidament, deixant lliure la via.

El tramvia pogué circular de nou.

El governador ha dictat un bándol en el que diu que inopinadament y sense previ avís s'ha declarat la vaga general, peró que espera que'ls obrers inspiranse en l'alt interés nacional no la secundarien ni destorbarien l'orde ni la tranquilitat del veinat ni coibirien als companys que no volien secundar el paro.

Afirma en el bándol que está resolt a mantenir l'orde y a impedir els intents de coacció, que reprimirá enérgicament les extralimitacions y no consentirá se formin grupus.

Acaba dient que confia en la cultura y patriotisme dels obrers.

An aquesta hora la vaga es secundada per molts oficis.

Els paletes que treballaven en la construcció del nou edifici de l'estació del Nord, abandonaren el treball intimats pels vaguistes.

Un esquadró de cavalleria ha marxat precipitadament amb direcció a Cullera.

Corresponent a l'invitació que'ls feu la Societat de Tipógrafs, els caixistes de tots els periódics s'han declarat en vaga.

En sa conseqüencia no'ls publicaran periódics.

Després d'haverse declarat la vaga general han ocorregut petites alteracions de l'orde públic a causa de que alguns grupus d'obrers que encara no s'havien incorporat al moviment vagista secundaren igualment el paro.

Transcorregudes ja algunes hores desde que comensá, y donat que la multitut manifestament creixia y la munió que formaren no podía esser disolta pacíficament, s'apelá a procediments extrems.

Aleshores els vaguistes feren cara a les forses que tractaren de disgregarlos y se produí entre aquestes y aquells una greu colissió.

Sonaren molts dispars que procedien d'una y altra part y els vaguistes se dispersaren després d'haver sostingut per alguns instants el tiroteig.

D'ell han resultat, segons se diu a darrera hora, morts y ferits, sense que pugui precisarse'l nombre d'uns y altres.

De Bilbao.-Obertura d'establiments.-La publicació dels periòdics.-Detenció d'un significat sindicalista.-El treball a "Altos Hornos„ y "La Vizcaya". - Més detencions. - El governador y els diputats a Corts. - Manifest dels obrers

Bilbao.—En el moll de Uriarte, prop de la ria, han sigut detinguts per la guarda civil tres vaguistes.

S'han obert les tendes, magatzems, tallers, escriptoris y cases de banca.

Els vaguistes carreters promogueren alguns incidents que foren reprimits a l'acte.

S'han publicat més periòdics y demà, probablement, se publicaran tots.

Al sortir els periòdics se produiren petits incidents.

Pere Zapata ha sigut detingut.

Era el director de l'actual moviment sindicalista. Organisava mitings a Madrid y Barcelona.

Se li ha ocupat un revòlver, y als demés detinguts, follets antimilitaristes, llibres anarquistes y postals amb el retrat den Ferrer.

S'ha comprovat que ells foren els que repartiren les fulles antimilitaristes.

En la zona fabril continúen les detencions y els detinguts són portats per mar a Bilbao.

A La Vizcaya y Alts Forns no s'ha cridat al treball.

El Consell d'Administració diu que'ls treballs se reanusaran escalonadament.

El vapor «Santa Lucía» ha portat de Santoña mil kilograms de pa pera'ls vaguistes. Es el donatiu del tinent d'arcalde republicà Sanciprian.

La policia ha detingut als sindicalistes Vicens Largo, Gimènez Bergadà y Hilari San Mauro.

Se'ls trobaren documents que'ls comprometen y correspondencia d'elements àcrates d'altres provincies.

El governador ha conferenciat particularment amb alguns representants a Corts els quals li han manifestat que després dels treballs infructuosos per ells realisats creien difícil poguer conseguir res.

La comissió de la vaga estigué en el govern militar pera sotmetre a la censura un manifest.

El document, que fou autorisat previes algunes esmenes, diu entre altres coses, que als obrers no'ls espanten les unions dels patrons, però que aquestes unions deuen esser pera fins d'humanitat, no de destrucció.

Que s'uneixin ells pera això y no posin trabes al llegítim dret d'unirse'ls treballadors y així no's produiran conflictes com l'actual.

L'actitut dels vaguistes es de tranzigencia, segueix dient el manifest, y así ho manifestà la comissió executiva a les autoritats.

Nega que'l moviment tingui caràcter polític y afirma que la comissió executiva de la vaga no ha rebut altres poders que'ls de dirigir un moviment de caràcter econòmic y social.

La comissió no para de practicar gestions y si els patrons se posen en contacte amb una representació d'obrers tenim per segur que'l conflicte se resoldrà immediatament.

Els vaguistes deuen posar tota sa confiansa en la comissió y permanèixer disciplinats.

El manifest acaba fent historia del conflicte.

Més noves de Sevilla.-El treball completament paralisat

Sevilla.—Desde primeres hores se notà que hi havia elements disposats a conseguir la vaga trobant en els tapers gran ajuda però com aquesta societat no havia reunit a sos representants, molts obrers acudiren al treball.

Poc a poc anaren aumentant els partidaris de la vaga.

La primera casa que parà fou la fàbrica de taps den Mauri.

Grupus d'obrers se situaren a la plassa de Sant Marcos, exercint coaccions.

Al poc rato havia parat el treball en quasi totes les fàbriques taperes.

Comissions d'obrers recorrien altres fàbriques invitant a la vaga.

Altres grupus se situaren en els encontorns dels tallers exigint als obrers també el paro.

Davant la invitació de les comissions abandonaren el treball tots els obrers de diversos oficis y desenganxaren els carreters que feien el transport de mercaderies.

Com avui era dia de càrrega y descàrrega en el port, els perjuticis causats han sigut grossos.

Els paletes que estan en vaga sumen 400.

La vaga, a darrera hora, s'ha extès a tots els oficis.

S'han retirat els tramvies y cotxes.

Alguns grupus han apedregat aquest matí cotxes y tramvies en circulació y algunes fàbriques.

Els vaguistes han aixecat les vies del tramvia.

Els obrers recorrien els carrers victorejant a la vaga.

Se temen incidents.

Un grupu nombrós compost en sa majoria de nois, se situá davant la redacció de «El Liberal» demanant la sortida dels caixistes y el tancament de les portes. (Al mateix temps aplaudien a «El Liberal».

De resultes dels cops de pedra quedaren romputs molts vidres de fàbriques y en els mercats.

En aquests no's vendrà demà.

Obligaren a tancar tots els establiments.

Els grupus xiulen als personatges que van en automòbil.

Ha sigut detingut el president de la Joventut Socialista.

No's veu pels carrers ni policies ni guardes, doncs custodien fàbriques y tallers.

Més de Saragossa

Saragossa. — La nit ha transcorregut amb calma.

A la matinada forses de la guarda civil foren distribuides estratégicament en previsió de que'ls vaguistes intentessin realisar coaccions.

Madrid, 18, 1 a 3 matinada

Darreres noves

De Logroño

Logroño. — S'ha acordat no anar al paro sens perjudici de declararlo a qualsevol moment.

El governador de Córdova desmenteix el paro a les mines de Pueblo Nuevo, ja que's treballa a totes.

De Huelva

Huelva. — Segueix la vaga de l'Isla Cristina. Els gremis del mar celebraren una manifestació pacífica pera protestar de la vaga y reclamar dels patrons que armin les tarrasses.

La cárrega se fa sens novetat.

El vapor «Ravenna» ha anclat a Ayamonte.

Avui regna excitació en el moll.

Vaga general a Madrid?

La Casa del Poble ha estat animadíssima, prenentse precaucions.

Se reuní la Junta general de treballadors acordant facultar a la directiva y declarar la vaga general quan ho cregui convenient. Després se reuniren les directives de diversos oficis.

De Málaga

Málaga. — En Canalejas ha telegrafiat al president de la Cambra de Comers agraintli l'intervenció en l'arreglo de la vaga.

Avui han treballat tots els gremis. En els molls hi han anat mil obrers.

Se comentá l'actitut dels exportadors de fruites que s'han constituit en societat per solidaritat patronal.

De la Coruña

Coruña. — Excepte la fábrica de tabacs les demés fábriques, tallers y impremptes són tancats. Circulen cotxes y tramvies. Els comersos estan oberts. Sembla dia de festa.

Se diu que aquesta vaga es un ensaig de les forses obreres de tot Espanya.

De Gijon

Gijon. — Continua la vaga de paletes. Les directives de les societats obreres han sigut convocades.

De Saragossa

Saragossa. — Els obrers de la fábrica de sucre de Gállego entraren al treball que abandonaren poc després.

S'han recullit moltes armes.

Ha sigut detingut l'anarquista Domingo. Se busca a l'agitadora Antonia Marimon, companya de la Teresa Claramunt. Ha estat detingut el president de la societat d'alcools.

Gestions den Lluis de Zulueta

El diputat don Lluis Zulueta ha gestionat prop den Canalejas la llibertat del catedrátic senyor Besteiro.

El conflicte marroquí

DE TANGER

Més combats

Tánger. — A Sefrú continua la situació bastant compromesa. Tots els dies se lliuren combats als voltants de Fez. La situació torna a esser bastant greu. Els berebers atacaren rudament.

Sense novetat

El general Luque conferenciá anit amb el senyor Barroso. Aquest ens declará després que res hi ha a Melilla, regnant per tra tranquilitat.